

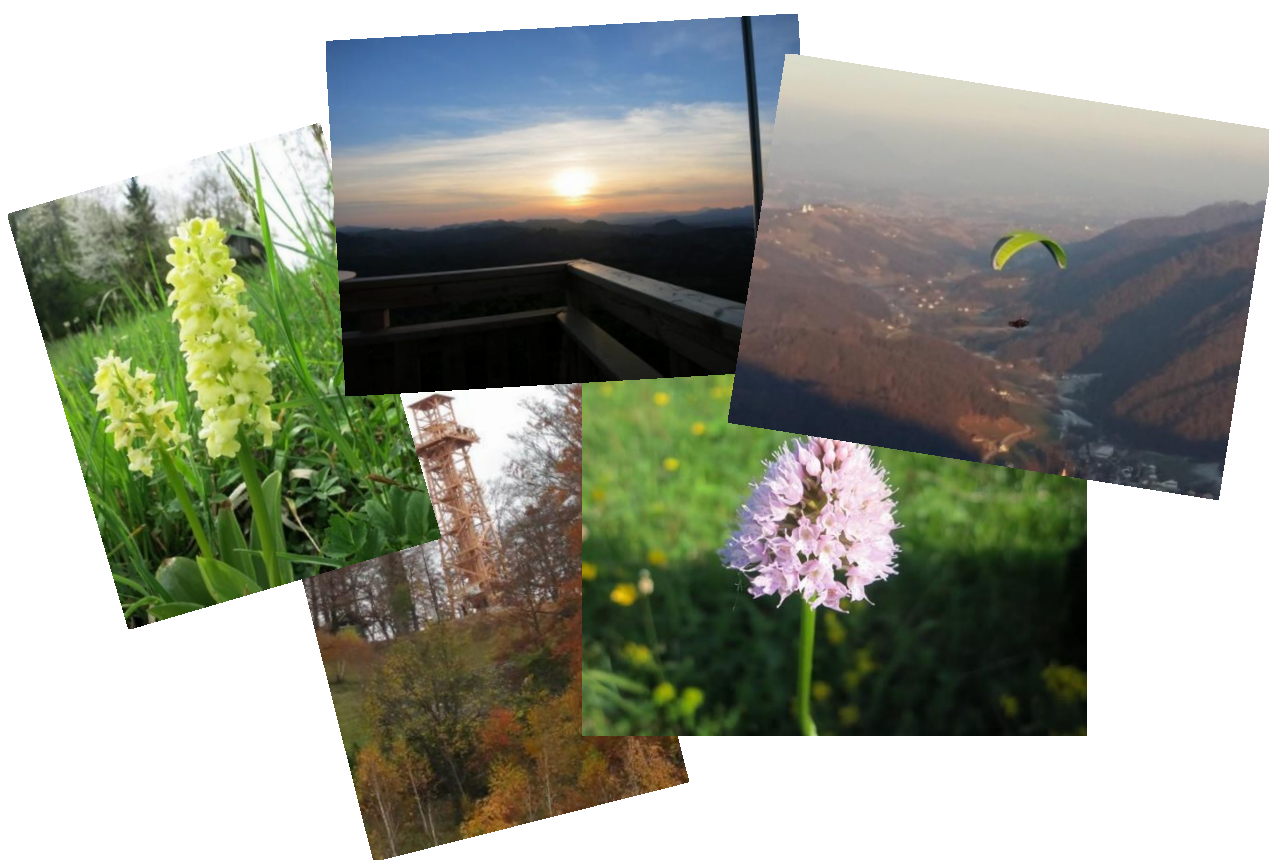
OŠ SLIVNICA PRI CELJU

Gorica pri Slivnici 61, 3263 Gorica pri Slivnici

30. festival Turizmu pomaga lastna glava

Raziskovalna naloga

VEMO, ZAKAJ PTICE POJEJO

Avtorji:

Brina Gorza, Gregor Mansutti, Peter Mansutti,
Nika Pungeršek, Patricija Tanšek,
Barbara Zalokar (8.razred); Maks Mikša, Vid Palčnik,
Kaja Tovornik, Julija Artiček Jovan, Anja Furdi (9. razred)

Mentorica:

Breda Županc, prof. zgo-geo

Gorica pri Slivnici, šolsko leto 2015/2016

KAZALO

1. UVOD	3
2. POTEK DELA.....	4
3. ANALIZA ANKETE	5
3.1 Analiza ankete	5
4. PREDSTAVITEV TURISTIČNEGA PRODUKTA.....	11
4.1. ZELENİ TURIZEM	11
4.2. VSEBINSKA PREDSTAVITEV	11
4.3. ČAS DOGAJANJA	12
4.4. KRAJ DOGAJANJA	12
4.5. ZBIRANJE PRIJAV	12
4.6. CILJNA SKUPINA	12
4.7. VSEBINA PROGRAMA	12
5. FINANČNI NAČRT.....	14
5.1. STROŠKOVNIK	15
6. TRŽENJE TURISTIČNEGA PRODUKTA.....	16
7. PREDSTAVITEV OBMOČJA IN AKTIVNOSTI	17
7.1. HRIB ŽUSEM	17
7.2. PANORAMSKA POT NA ŽUSEM	18
7.3. STOLP LJUBEZNI	18
7.4. GRAJSKA UČNA POT ŽUSEM	19
7.5. JADRALNO PADALSTVO	21
7.6. KUKAVIČEVKE	22
7.7. GRAD ŽUSEM	23
7.8. TURISTIČNA KMETIJA ŽUREJ	25
8. ZAKLJUČEK	26
9. SEZNAM VIROV IN LITERATURE	27
<i>Priloga 1</i>	28

1. UVOD

Učenci turističnega krožka smo se prijaviili na državni festival Turizmu pomaga lastna glava, ki je tokrat že 30. po vrsti. Letošnja tema nosi naslov ZELENI TURIZEM.

Predstavitev izbrane teme

Letos nam tema ni predstavljala večje težave, saj pravzaprav vsako leto ustvarjamo idejo, ki se navezuje na zeleni turizem. Živimo v okolju, ki je tesno povezano z naravno in kulturno dediščino. Navkljub vsemu je bilo vendarle treba najti pravšnjo lokacijo, saj smo jih že veliko predstavili in vključili v naše turistične ideje. Odločili smo se, da bomo tokratni program postavili na Žusem, hrib, ki se dviga vzhodno od Slivniškega jezera in ki ga krasi novozgrajeni Stolp ljubezni.

Cilji raziskovalne naloge:

- ***raziskati naravne danosti lokalnega območja,***
- ***predstaviti Žusem,***
- ***raziskati možnosti za pohodništvo in pohodne poti,***
- ***poiskati dejavnosti, ki jih lahko izvajamo v naravi,***
- ***oceniti turistično ponudbo lokalnega območja,***
- ***predstaviti jadrarno padalstvo in možnosti za njegovo izvajanje na Žusmu in bližnji okolici,***
- ***pripraviti turistični program, ki bo pritegnil vse generacije.***

Zeleni gozdovi, cvetoči travniki s čudovitimi kukavičevkami, kulturna dediščina in lokalna kulinarika vabijo v naše kraje.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, da je naša raziskovalna naloga ugledala luč sveta in da bomo idejo, predstavljeno v njej, imeli priložnost predstaviti širši javnosti.

2. POTEK DELA

Na 30. festival Turizmu pomaga lastna glava smo se pripravljali enkrat tedensko (po potrebi tudi večkrat) v okviru turističnega krožka.

Učiteljica nam je že jeseni predstavila temo letošnjega tekmovanja. Menili smo, da s to temo ne bomo imeli prevelikih težav, saj smo obkroženi z naravo. Najprej smo si zastavili cilje, ki jih želimo doseči.

Naše prve misli so bile usmerjene proti Slivniškemu jezeru. Ker pa smo že lani ustvarjali idejo na to temo, smo iskali novo destinacijo. Kmalu smo našli idealno lokacijo, to je hrib Žusem, ki je v zadnjem obdobju postal bogatejši za Grajsko učno pot in Stolp ljubezni. Na hrib vodijo že urejene pohodne poti, ob katerih je veliko naravne in kulturne dediščine. Odločili smo se, da bomo program oblikovali na že obstoječi Panoramski poti, ki vodi na vrh Žusma, in vključili še del Grajske učne poti. Del programa bo še pester rastlinski svet, na katerega naletimo med potjo na Žusem. Kot posebnost, smo dodali prikaz letenja z jadralskim padalom z vrha hriba.

Prve ure smo namenili brskanju po literaturi in podatkih, ki jih imajo zbrane učiteljice, ki se ukvarjajo z raziskovalno dejavnostjo. Razdelili smo si teme in se pošteno namučili, preden smo zbrali vse podatke. Vključili smo jih v to raziskovalno nalogo.

Brez dela na terenu ni šlo, saj smo del fotografij posneli sami, nekaj pa smo jih pridobili iz drugih virov. Tudi pot smo že nekajkrat prehodili.

Ker smo želeli izvedeti, kaj domačini vedo in menijo o zelenem turizmu ter potencialih našega območja, smo pripravili anketo in za sodelovanje zaprosili naše sokrajane.

Delo smo nadaljevali v razredu, kjer je nastajala ideja o turističnem programu, ki vam ga bomo v nadaljevanju predstavili. Dogovorili smo se tudi o načinu promocije in izvedbi programa.

Naše misli so že usmerjene v predstavitev na turistični tržnici, saj se želimo kar najbolj izkazati.

3. ANALIZA ANKETE

V tem poglavju bomo predstavili rezultate ankete, ki smo jo izvedli med prebivalci našega območja. Za izvedbo ankete smo se odločili, ker nas je zanimalo, ali ljudje poznajo zeleni turizem in kako ga pojmujejo. Želeli smo izvedeti še, katerim potencialom, ki jih imamo, dajejo ljudje prednost, oziroma menijo, da bi jih morali turistično razvijati.

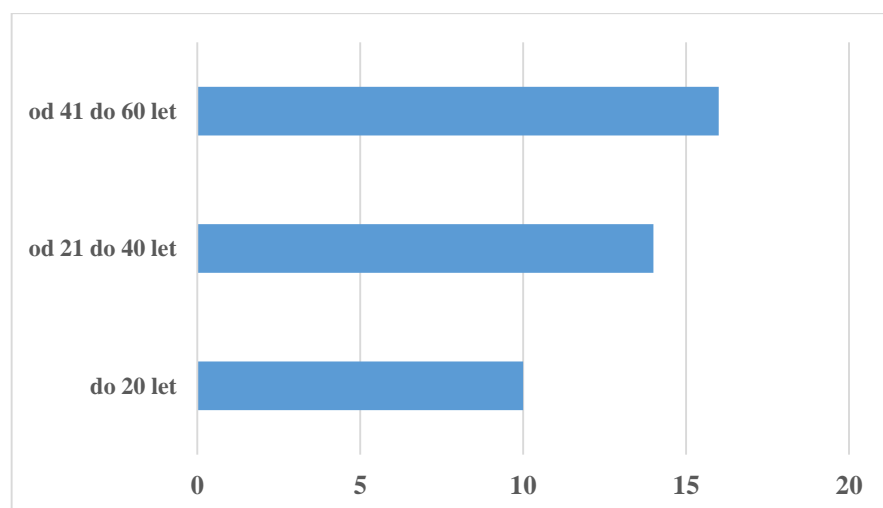
Anketni vprašalnik je vseboval 8 vprašanj, vsa so imela v naprej predlagane odgovore.

Velikost vzorca je bila 40 anketiranih, naključno izbranih prebivalcev našega območja (Slivniške pokrajine).

3.1 Analiza ankete

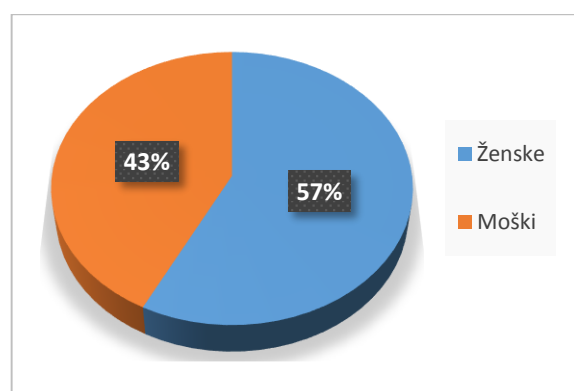
Na začetku želimo prikazati starostno in spolno strukturo anketiranih oseb.

Anketo je izpolnilo 10 oseb, starih do 20 let; 14 oseb, starih med 21 in 40 let; 16 oseb, starih od 41 do 60 let. Spodnji grafikon prikazuje starostno strukturo.

Grafikon 1: Starostna struktura anketiranih oseb

Spodnji grafikon prikazuje delež izpolnjenih anket, glede na spol. Anketo je izpolnilo 23 žensk in 17 moških.

Grafikon 2 : Delež izpolnjenih anket glede na spol

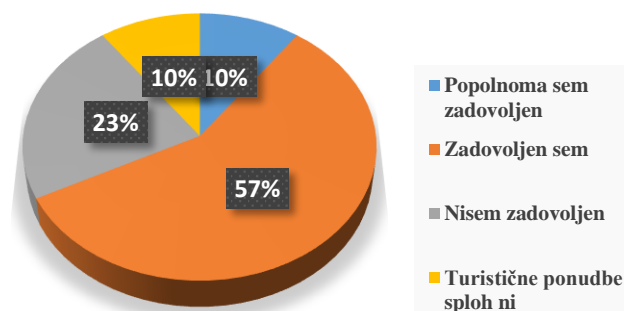
Prvo vprašanje se je nanašalo na zadovoljstvo s turistično ponudbo v Slivniški pokrajini. Zanimalo nas je, ali so ljudje zadovoljni z obstoječo turistično ponudbo.

Več kot polovica ljudi je zadovoljnih s turistično ponudbo v Slivniški pokrajini. Okoli 20% ljudi ni zadovoljnih z njo, kar 10% pa jih meni, da turistične ponudbe sploh ni.

Ugotovimo lahko, da je še vedno večji delež ljudi, ki so zadovoljni s tem, kar ponujamo turistom pri nas. Kljub vsemu ne smemo zanemariti deleža tistih, ki s turistično ponudbo niso zadovoljni. Zakaj je njihovo mnenje takšno, seveda ne vemo, predvidevamo pa, da bi morali več delati na turistični ponudbi, saj je trenutno pri nas res zelo malo turistov.

Grafikon 3: Zadovoljstvo s turistično ponudbo

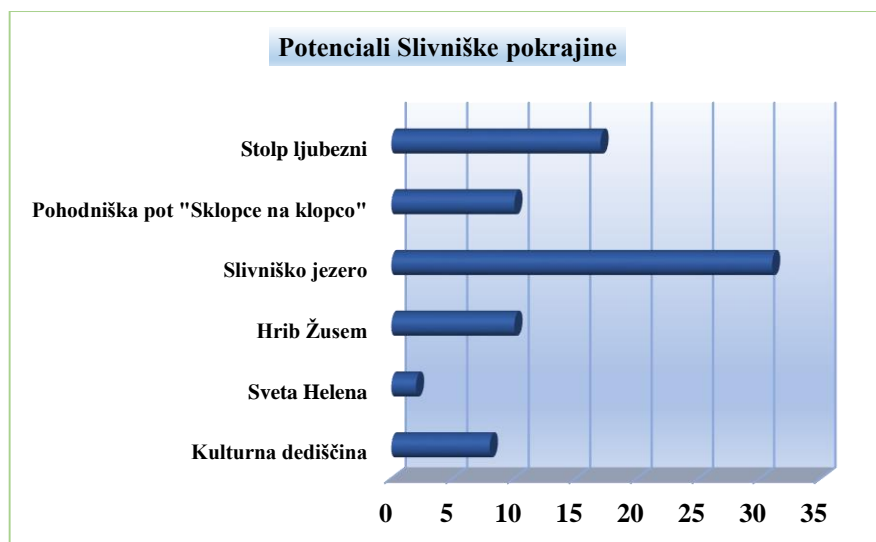
Grafikon 4: Zadovoljstvo s turistično ponudbo v deležu

Z drugim vprašanjem smo želeli izvedeti, katere potenciale vprašani postavljajo v ospredje in zanje menijo, da bi morali na njih graditi turistično ponudbo.

Ugotovimo lahko, da vprašani na prvo mesto postavljajo Slivniško jezero, kar nas ne čudi, saj se največ v smeri turizma trenutno dogaja ravno tam. Tudi sami menimo, da bi Slivniško jezero moralo biti vodilni konj v turistični prepoznavnosti območja.

Zelo visoko so ocenili še Stolp ljubezni, ki od lani stoji na vrhu Žusma. Tega smo zelo veseli, saj smo Stolp vključili v naš letošnji program. Aktivnosti Planinskega društva Žusem pa tudi kažejo, da si želijo turističnega razvoja na področju Žusma.

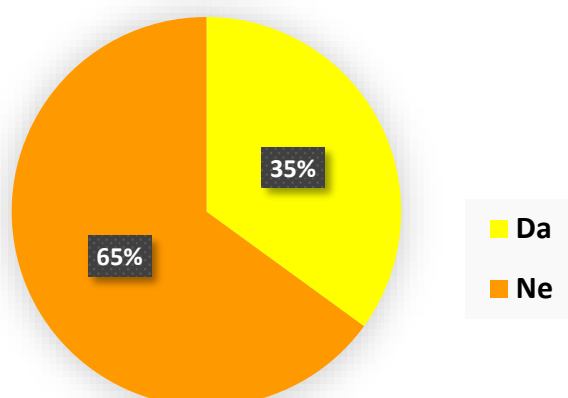
Velik delež glasov je dobila še pohodniška pot »S klopce na klopco«, ki je lepo zaživela in je poznana širše po Sloveniji.

Grafikon 5: Potenciali Slivniške pokrajine

Tretje vprašanje se je nanašalo na poznavanje zelenega turizma. Od vprašanih smo želeli izvedeti, ali so že slišali za zeleni turizem.

Ugotovimo lahko, da kar 65% ljudi še ni slišalo za zeleni turizem, 35% pa je zanj že slišalo. Presenetilo nas je, da tako velik delež vprašanih ne pozna zelenega turizma, saj se o njem kar precej govori. To tudi pomeni, da moramo v prihodnosti več narediti v smeri njegovega predstavljanja širši javnosti in osveščanja ljudi, da je to prihodnost turistične ponudbe, še posebej na območjih, kot je naše.

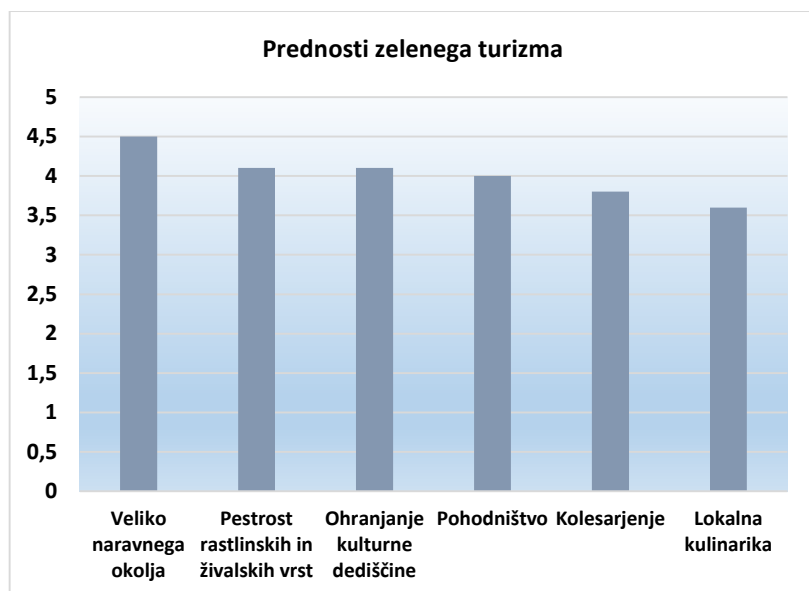

Grafikon 6: Poznavanje zelenega turizma

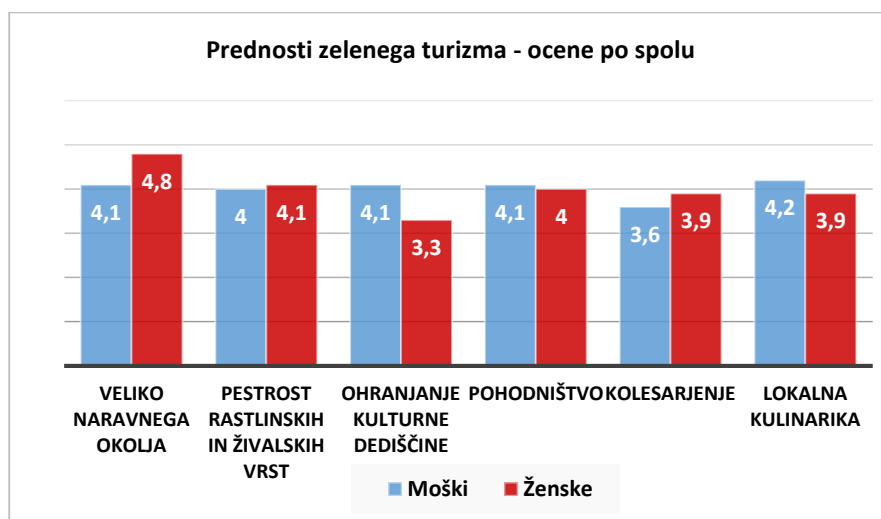
S četrtem vprašanjem smo želeli ugotoviti, ali ljudje poznajo prednosti zelenega turizma, oziroma kako jih ocenjujejo. Vprašani so ocenjevali od 1 do 5, pri čemer je 1 pomenila najmanjšo prednost in 5 največjo prednost. V grafikonu 5 so prikazani rezultati.

Največjo prednost vprašani vidijo v tem, da zeleni turizem vključuje veliko naravnega okolja in ohranja pestrost rastlinskih in živalskih vrst.

Najmanjšo prednost je v sklopu zelenega turizma dobila lokalna kulinarika. Sklepamo, da je to posledica tega, da ljudje ne razumejo popolnoma pomena zelenega turizma, saj jih večina zanj še ni slišala.

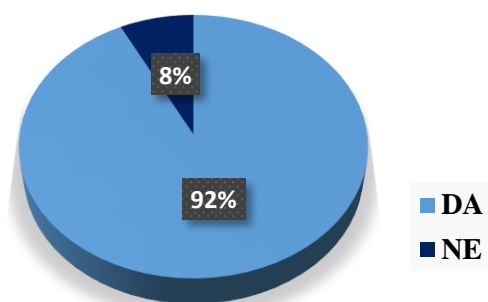

Grafikon 7: Prednosti zelenega turizma

Grafikon 8: Prednosti zelenega turizma

S petim vprašanjem smo želeli ugotoviti, ali bi vprašani preživeli dopust v naravi. Vedno več ljudi namreč poudarja stik z naravo in aktivno preživljanje dopusta. Glede na to, da živimo v precej tesnem stiku z naravo, smo želeli preveriti, ali je za domačine preživljanje takega dopusta še vedno privlačno. Ugotavljamo, da večina vprašanih želi preživeti dopust v naravi, kar je zelo razveseljivo.

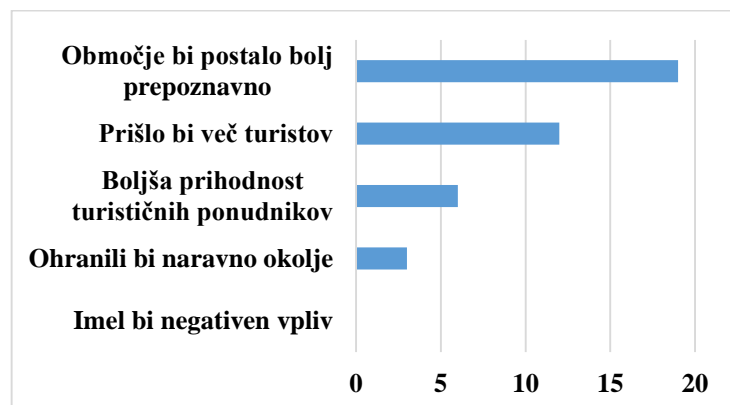

Grafikon 9: Preživljanje dopusta v naravi

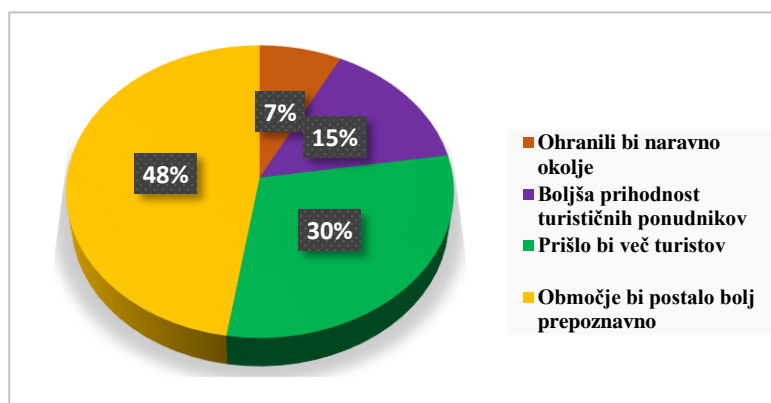
Šesto vprašanje se je nanašalo na vpliv, ki bi ga razvoj zelenega turizma imel za ljudi na območju Slivniške pokrajine.

Skoraj polovica vprašanih meni, da bi postalo območje bolj prepoznavno, še dodatnih 30% pa meni, da bi k nam prišlo več turistov.

Takšen rezultat nakazuje, da se ljudje zavedajo naravnih potencialov, ki jih imamo na našem območju.

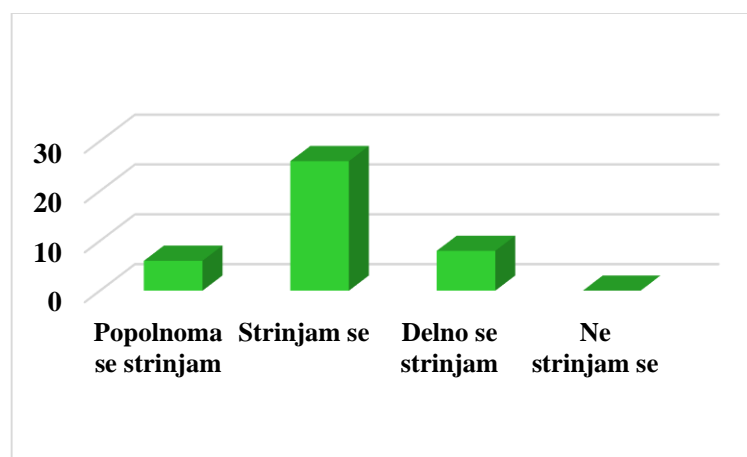
Grafikon 10: Vpliv zelenega turizma za prebivalce območja

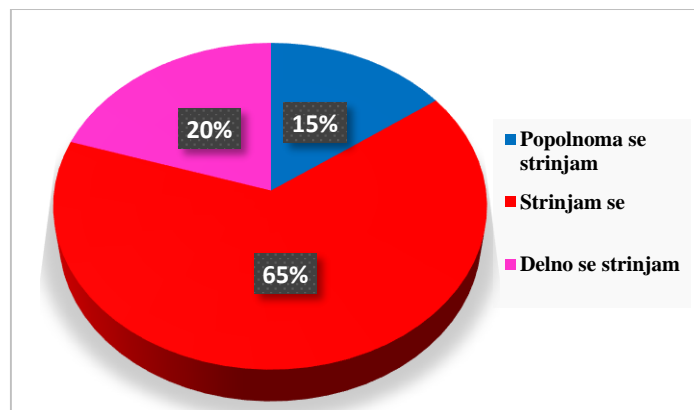
Grafikon 11: Vpliv zelenega turizma za prebivalce območja – v deležu

Pri sedmem vprašanju smo postavili naslednjo trditvev: »Zeleni turizem prinaša koristi za razvoj turistične ponudbe na našem območju.« Vprašani so se morali odločiti, ali se s trditvijo strinjajo ali ne.

Kar 80% ljudi se je s trditvijo strinjalo oziroma popolnoma strinjalo.

Grafikon 12: Koristi razvoja zelenega turizma

Grafikon 13: Koristi razvoja zelenega turizma

Na zadnje vprašanje, s katerim smo želeli izvedeti, ali vprašani menijo, da ima naše območje možnosti za razvoj zelenega turizma, so vsi odgovorili pritrdilno.

Iz tega lahko sklepamo, da se ljudje zavedajo prednosti, ki jih imamo, zaradi dokaj dobro ohranjenega naravnega okolja.

Iz odgovorov anketirancev lahko razberemo, da so delno kritični do turistične ponudbe našega območja, ki je dejansko slabo razvita. To je seveda jasen znak, da bo na tem področju potrebno še veliko narediti. Posamezniki v našem okolju se sicer trudijo, vendar velikokrat naletijo na takšne in drugačne ovire.

Kljub temu da večina vprašanih še ni slišala za zeleni turizem, dobro razumejo prednosti le-tega. Razveseljivo je tudi, da vidijo koristi razvoja zelenega turizma za prebivalce našega območja. Sklepamo lahko, da si tega razvoja v prihodnje želijo.

4. PREDSTAVITEV TURISTIČNEGA PRODUKTA

V nadaljevanju vam bomo predstavili turistični produkt, ki smo ga oblikovali in nekaj teoretičnih izhodišč o zelenem turizmu, do katerih smo prišli med raziskovanjem letošnje teme.

4.1. ZELENİ TURIZEM

Preden smo začeli z oblikovanjem turističnega produkta, smo se dogovorili, da raziščemo, kaj zeleni turizem sploh je. Na začetku se nam je zdelo, da to res ne more biti nič posebnega – narava pač in vse, kar je povezano z njo. Z raziskovanjem smo ugotovili, da je zeleni turizem vendarle kompleksnejši in zajema precej več kot zgolj naravo samo. Pobrskali smo po spletnih straneh in prišli do nekaterih ugotovitev.

V zadnjih letih se po svetu dogajajo številne, tako družbene kot naravne spremembe. Zlasti podnebne spremembe so tiste, ki prinašajo globalnemu turizmu več tveganja kot priložnosti. Prav zato se mora turizem prilagoditi tem spremembam in minimalno vplivati na okolje. Tudi vedenje potrošnikov se hitro spreminja in vedno pogosteje iščejo t.i. zelene destinacije.

Zeleni turizem je torej okolju prijazen turizem, ki je usmerjen v tiste destinacije, kjer so flora, favna in kulturna dediščina primarne atrakcije. Navadno ponuja programe za manjše skupine turistov, gradi pa na dodani vrednosti, ki jo doseže z zgodbami, doživljaji, lokalnimi posebnostmi, poudarja pomen zdravja. Zelo pomemben del zelenega turizma so lokalni viri, pri čemer mislimo na lokalno kulinariko, namestitve, spominke, lokalne vodnike in podobno.

Aktualno strategijo turizma v Sloveniji lahko opišemo s tremi pojmi – zelena, aktivna in zdrava. Prav to smo upoštevali tudi pri oblikovanju našega programa.

4.2. VSEBINSKA PREDSTAVITEV

Cilj našega programa je, da turistom, ki bodo prišli v naše kraje, ponudimo doživetje v dokaj neokrnjeni naravi, jih navdušimo za aktivno preživljanje prostega časa, seznanimo z lokalnimi posebnostmi in prepričamo, da se je vredno vrniti k nam.

Slivniška pokrajina je razgiban svet, v katerem se menjavajo gričevja z dolinami. Tak relief je zelo primeren za pohode in nič čudnega, da imamo na tako majhnem območju kar precej pohodnih poti.

V zadnjem času se je povečala prepoznavnost Žusma, hriba, ki leži vzhodno od Slivniškega jezera. Najprej so odprli zelo zanimivo in privlačno Grajsko učno pot Žusem, ki povezuje nekoliko širše območje. Lani je sledila še otvoritev Stolpa ljubezni, ki je postal zelo prepoznaven širše po Sloveniji. O legendah žusemskih grofov in kulturni dediščini na vrhu Žusma pa je že dolgo veliko znanega.

Narava, ki je zaščitni znak Žusma, nas je prepričala, da smo pripravili program, ki bo turiste popeljal po skritih in malo bolj obljudenih poteh hriba. Pripravili smo preplet pohoda, doživetij, ogleda zaščitnih rastlin, fotolova, spoznavanja kulturne dediščine in nekaj lokalne kulinarike. Posebno pozornost bomo namenili zaščiteni rastlini kukavičevki, ki spomladi cveti na travnikih Žusma. Na koncu bomo poskrbeli še za gostinsko ponudbo, kot piko na i zanimivemu dnevu na Žusmu.

Želimo, da tisti, ki nas obišejo, spoznajo, da je narava polna zanimivih detajlov, ki jih v našem hitrem tempu življenja pogosto spregledamo, in da lahko z njo pridobimo številna spoznanja, ki nam obogatijo življenje. Pa še za zdravje poskrbimo, saj več gibanja koristi našemu organizmu.

4.3. ČAS DOGAJANJA

Pohod bomo organizirali spomladi, predvsem v maju in juniju, kajti takrat na travnikih Žusma cvetijo kukavičevke. Menimo, da bo pohod v tem času najlepše doživet.

Načrtujemo, da bomo pohod izvajali od pomladi do jeseni, saj je program zasnovan tako, da turiste pritegnejo še druge naravne in kulturne lepote.

Možno je, da se izvede samo del pohoda z večjim poudarkom na kateri od aktivnosti, ki so vključene (na primer polet z jadralnim padalom).

4.4. KRAJ DOGAJANJA

Program je oblikovan v obliki pohoda. Pripravili smo krožno pot, ki se začne v Ječovem in nadaljuje po Panoramski poti do Stolpa ljubezni. Od tam se spustimo v staro vaško jedro, ki je spomeniško zaščiteno. Mimo kaplanije in Farovškega vodnjaka se povzpemo na Krajico, od koder vzletajo jadralni padalci. Nadaljujemo po Grajski učni poti do doživljajske točke Zakladi grofične Ane. Tam se obrnemo proti gradu Žusem, se nato vračamo na izhodiščno točko v Ječovo ter zaključimo na kmetiji Žurej.

4.5. ZBIRANJE PRIJAV

Program bomo predstavili v medijih in na spletnih straneh. Za pomoč pri promociji bomo prosili lokalna društva, ki imajo svoje spletne strani, da objavijo program z vabilom. Predvsem želimo sodelovati s PD Žusem in društvom jadralnih padalcev Lintvar, s katerima smo že navezali stike med pripravo programa. Pričakujemo še objavo na spletni strani TIC-a Šentjur. Vabila bomo poslali na sosednje šole.

Prijave bomo zbirali v šoli, preko spletne strani oziroma spletne in navadne pošte, oddati pa jih bo treba najmanj pet dni pred izvedbo pohoda.

4.6. CILJNA SKUPINA

Program je zasnovan za različne starostne skupine. Pohoda se lahko udeležijo mladi od 10. leta starosti naprej. Namenjen je tudi odraslim, ki radi hodijo in odkrivajo skrite kotičke Slovenije. Za mlade lahko organiziramo naravoslovni dan ali športni dan z dodano vrednostjo.

4.7. VSEBINA PROGRAMA

Pohod bomo organizirali za manjše ali večje skupine ljudi. Najmanjša skupina je 10, največja pa 40 udeležencev.

Predviden je celodnevni program, ki obsega okoli 4 ure hoje, ostali čas pa je namenjen doživetjem, aktivnostim in malici.

V nadaljevanju je zapisan program pohoda. Ure, ki so dodane, so okvirne, saj je čas prihoda na posamezno točko odvisen od skupine. Vsekakor se bomo poskušali čim bolj natančno držati pripravljenega okvira, da bomo program izvedli kar najbolj kakovostno.

Program pohoda:

9.00 - prihod na zbirno točko v Ječovem

9.00 - 9.30 predstavitev programa in Ječovega

9.35 - začetek pohoda

9.35 - 12.00 - pohod z vmesnimi aktivnostmi (gozdno okno, kukavičevke, fotolov)

- 12.00 - prihod do Stolpa ljubezni
- 12.00 - 12.30 - razgledna točka, kratka predstavitev
- 12.30 - 13.00 - malica
- 13.30 - ogled starega vaškega jedra na Žusmu
- 14.15 - vrh Žusma (predstavitev jadralnega padalstva)
- 15.00 - Zvoki narave
- 15.45 - Dogodivščine grofične Ane
- 16.40 - grad Žusem; izdelovanje nakita in streljanje z lokom
- 17.40 - spust v dolino
- 18.40 - zaključek v Ječovem na turistični kmetiji Žurej

Naše druženje bomo začeli v Ječovem, v bližini turistične kmetije Žurej. Za dober začetek dneva ali lepo popotnico bo vsak pohodnik dobil žusemsko jabolko. Po predstavitvi programa bomo na kratko predstavili zgodbo o Ječovem, kjer so bile nekdanje grajske ječe.

Nato se bomo podali na pot. Hodili bomo po Panoramski poti, ki je med domačini dobro poznana. Najprej nas bo vodila po javorski dolini, nato bomo prečkali reko Voglajno in zavili v gozd, kjer bomo nadaljevali po gozdni poti.

V gozdu se bomo večkrat ustavili in prisluhnili zvokom, ki jih ustvarjajo živali, veter in morda še kdo. V prvi vrsti bomo prisluhnili petju ptic. Ena od točk v gozdu bo »gozdno okno«. Skozi leseno okno se bomo zazrli v gozd in poskušali kar najbolje opisati tisto, kar vidimo pred sabo. To bo hkrati priložnost, da udeleženci naredijo prve posebne posnetke t.i. »fotolova«, ki bo potekal ves čas našega pohoda.

Tokrat v okviru fotolova ne bomo lovili izključno živali, ampak vse, kar je v naravi posebnega.

Med potjo bomo naleteli na prvi težji vzpon, na vrhu katerega bo sledil kratek počitek in možnost, da v miru prisluhnemo zvokom narave.

Pot bomo nadaljevali do Ravnih njiv. Tam si bomo ogledali čudovite kukavičevke, ki bujno cvetijo v pomladanskih mesecih. Udeležence pohoda bomo opozorili na posebnost teh rastlin in na njihovo ogroženost.

Od Ravnih njiv do Stolpa bodo pohodniki poskušali najti in fotografirati čim več različnih kukavičevk. Po prihodu k Stolpu bomo prešteli število fotografij in razglasili zmagovalca, ki bo ponosno nosil naziv »Kralj ali kraljica kukavičevk«.

Po prihodu k Stolpu ljubezni bomo na kratko predstavili izgradnjo le-tega. Nato si bodo pohodniki z vrha Stolpa ogledali čudovit razgled.

Pri Stolpu bomo pripravili malico, saj bo za nami že kar precej prehojenih kilometrov. Postregli bomo ocvirkovko, ajdove štruklje z orehovim nadevom, žusemski jabolčni zavitek in jabolčni sok. Jabolčni sok bomo postregli v steklenih kozarcih z našim znakom, ki ga bodo pohodniki odnesli domov.

Po malici bomo pot nadaljevali proti staremu vaškemu jedru na Žusmu. Tam si bomo ogledali cerkvi, ki krasita sedlo Žusma, in Farovski vodnjak.

Od tu bomo pot nadaljevali proti vrhu Žusma, kjer bo gospod Damjan Čretnik predstavil teoretične osnove jadralnega padalstva. Lahko si bomo ogledali padalo in vzlet ter polet z njim.

Pot nas bo od tu vodila po Grajski učni poti Žusem do dveh doživljajskih točk. Prva nosi naslov Zvoki narave. Na tej točki bomo prisluhnili številnim zvokom, ki jih slišimo v naravi.

Na naslednji točki, ki nosi naslov Dogodivščine grofične Ane, bomo iskali zaklad in še marsikaj drugega.

Naša zadnja točka na poti je grad Žusem. Grad je razvalina, zato se ne moremo sprehoditi po njem. Kljub temu da ga ne moremo popolnoma doživeti, pa številne zgodbe, ki so vezane na grad, v njegovi bližini dobijo boljši prizvok. Povedali bomo nekaj podatkov o zgodovini gradu in predstavili eno od zgodb, ki jih je v knjigi Legende grofije žusemske zbral gospod Daniel Artiček.

Na tej točki bomo izvedli dve aktivnosti – »Kdo je boljši lokostrelec« in »Spretni prstki«.

Pri aktivnosti »Kdo je boljši lokostrelec« se bodo pohodniki preizkusili v streljanju z lokom. Vsak bo dobil material, iz katerega si bo izdelal lok (priložili bomo navodila, da bo lažje). Nato bo sledilo streljanje v tarčo.

»Spretni prstki« pa bo delavnica, v kateri si bodo pohodniki izdelali nakit – ogrlico ali zapestnico.

Pohodniki se bodo sami odločili, pri kateri aktivnosti želijo sodelovati.

Sledi še spust v dolino, na izhodiščno točko. Dan bomo zaključili na turistični kmetiji Žurej.

5. FINANČNI NAČRT

Organizacija vsake prireditve oziroma izvedbe programa je povezana s stroški. Predvidevamo, da bomo lahko nekatere stroške pokrili s sponzorskimi sredstvi, oziroma se bodo sodelujoči odpovedali honorarju (vsaj na začetku izvajanja programa). Sami bomo dobili nekaj sestavin, ki jih potrebujemo za pripravo malice.

Ostale stroške bomo pokrili s finančnimi sredstvi, ki jih želimo pridobiti s prijavo na občinski razpis (turistični programi), del denarja pa bomo dobili s štartnino, ki jo bo plačal vsak udeleženec pohoda. Povezali se bomo še z lokalnimi društvi, ki nam lahko pomagajo pri organizaciji.

5.1. STROŠKOVNIK

V spodnji tabeli so prikazani stroški, ki zajemajo hrano (za vse, kar bomo ponudili pohodnikom na poti) in ostale stroške. Količine porabljenih živil in ostalega materiala so preračunane na 20 oseb.

Cene za posamezne artikle in storitve smo poiskali v trgovinah in pri ponudnikih storitev.

Vrsta stroška	Porabljena finančna sredstva
Hrana	45,88€
Voda	11,40€
Ostali stroški	25,67€
Skupaj	62,95€

Glede na stroške, ki bodo nastali, smo preračunali, da vsak udeleženec pohoda plača 5€ štartnine (v to je vključen tudi kozarec, ki ga dobi vsak pohodnik). Na koncu pohoda bo organizirana večerja, za katero bo vsak prispeval 5€.

6. TRŽENJE TURISTIČNEGA PRODUKTA

Zavedamo se, da je trženje turističnega produkta do njegove *izvedbe* najpomembnejši del. Najprej se bomo povezali z lokalnimi društvi in posamezniki, ki si želijo razvoj turizma. Z nekaterimi smo že navezali stik in so navdušeni, da smo se še enkrat lotili programa, ki ima vse možnosti, da se uspešno izvede. Prepričani smo, da bomo našli še koga, ki bo imel interes sodelovati z nami.

Vabilo na pohod bomo objavili na spletni strani šole, spletnih straneh zainteresiranih lokalnih društev in v medijih. Prav tako bo objava na spletni strani občine Šentjur in v koledarju prireditev, ki ga občina izda vsak mesec.

Povezali se bomo še s TIC-em Šentjur in jih prosili, da oglašujejo našo prireditev preko svoje spletne strani ter nas povežejo z lokalnimi ponudniki. Program pohoda bomo poslali tudi na šole.

Postavili bomo blog, kjer bomo predstavili pohod in aktivnosti ter vse ostale potrebne informacije. Tu bomo objavljali še zanimivosti in najave prireditev, ki se izvajajo v našem okolju.

V medijih želimo nastopati s prepoznavno znamko, njen zaščitni znak bosta narava in aktivno preživljanje prostega časa ob spoznavanju lepot Žusma. Kozarec za vodo z znakom naše poti, ki ga bodo turisti dobili med pohodom, bomo oblikovali kot spominek. S tem želimo postati prepoznavni v širšem okolju.

Za kozarec za vodo smo se odločili, ker je Žusem zelo vodnato območje, pod njim so velike zaloge pitne vode, s katero se oskrbujejo prebivalci širšega območja. Ob poti bodo pohodniki srečevali vodo v obliki potoka, napajalnika, vodnjaka in ribnika. Zavedamo se, da je voda osnova vsega živega, vsega zelenega in s tem tudi zelenega turizma.

7. PREDSTAVITEV OBMOČJA IN AKTIVNOSTI

Na naslednjih straneh vam želimo na kratko predstaviti Žusem, Panoramsko pot, Grajsko učno pot, kulturno dediščino in jadrarno padalstvo. Torej vse tisto, kar bomo videli in doživeli na našem pohodu po hribu Žusem.

7.1. HRIB ŽUSEM

Žusem je 669 m visok hrib in leži jugovzhodno od Šentjurja, ob cesti Šentjur – Loka – Podčetrtek. Njegovo ime izvira iz priimka prvega lastnika gradu, žusemskega viteza Poppa de Suzzenheima.

Na vrhu hriba se v sedlu dveh vrhov, to sta Špička in Krnica, nahajata znameniti cerkvi sv. Valentina in sv. Jakoba. V bližini cerkva so pred kratkim obnovili zapuščen vodnjak, ki so ga poimenovali Farovski vodnjak in je sedaj dodana vrednost kraja.

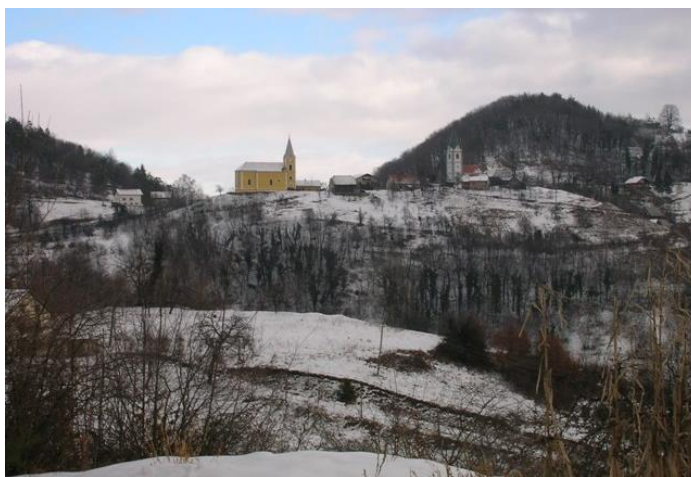
Na Žusmu je veliko pohodniških poti. Najbolj znana je pot na vrh Špičko, ki je najvišji vrh Žusma. Z njega se razprostire lep pogled na okoliška hribovja.

V zadnjih letih se je turizem na Žusmu zelo razvil. Najbolj se je razvilo jadrarno padalstvo in pohodništvo. Nekoliko nižje ob vzponu na vrh naletimo na razvaline nekdanj mogočnega gradu Žusem.

Cerkev sv. Jakoba je nastala v 14. stoletju. Iz tega obdobja je ladja, ki je bila v 15. stoletju obokana, prizidan ji je bil še prezbiterij. Takrat je bila cerkev tudi poslikana. Freske so delo Žirovniškega mojstra iz let 1450 do 1455. Zvonik so prizidali leta 1665. Na mestu cerkve sv. Valentina je že v prvi polovici 16. stoletja stala cerkev sv. Fabijana in Sebastjana. Sedanja stavba je baročna in je prvotno imela lesen stolpič, konec 19. stoletja pa so pozidali sedanjega.

Fotografija 1: Pogled na Žusem z obema cerkvama

Fotografija 2: Pogled na cerkvici na vrhu Žusma

(vir: <https://picasaweb.google.com/114301704289282255597/ZusemPozimi>)

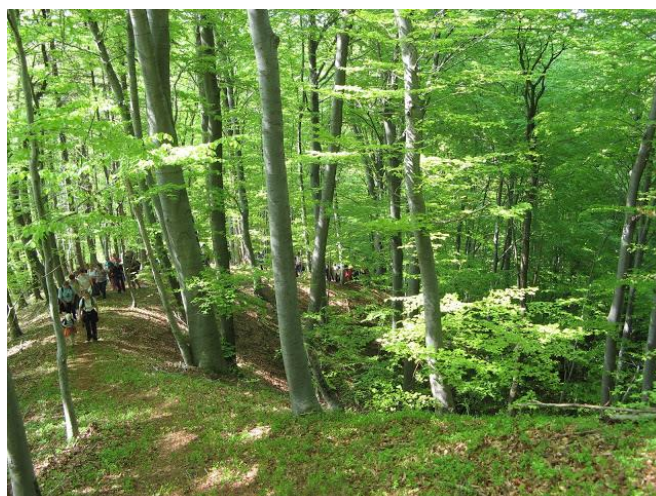

Fotografija 3: Farovski vodnjak na Žusmu

(vir: <http://www.helios.si/slo/druz/bena-odgovornost/heliosov-sklad-za-ohranjanje-cistih-slovenskih-voda-test/heliosov-sklad-za-ohranjanje-cistih-slovenskih-voda/vodnjaki/3587>)

7.2. PANORAMSKA POT NA ŽUSEM

Panoramska pot na Žusem je lahka pot v dolžini 3,7 km in je primerna za vse pohodnike. Začne se na turistični kmetiji Žurej v Ječovem. Pot nas najprej vodi po javorski dolini, nato prečkamo reko Voglajno in zavijemo levo v gozd. Nadaljujemo po markirani poti mimo »napajalnika« in nato po gozdni poti. Kmalu prispemo do prvega težjega vzpona. Sledi spust, ki nas pripelje do »Grofovega štanta«. Tu se lahko usmerimo na t.i. Strmo, zelo zahtevno pot, ali pa nadaljujemo po cesti do kmetije Užmah. Odpre se čudoviti pogled na dolino pod nami. Pot nadaljujemo in čez nekaj časa prispemo do kolovoza ter po njem do majhne stare kozjanske hišice, kjer zavijemo levo na makadamsko cesto. Po približno desetih minutah hoje po makadamu zavijemo levo v hrib in skozi manjši kostanjev drevored pridemo do »Ravnih njiv«. Ob majhnem kozolcu, ki stoji na tem mestu, si lahko odpočijemo in si ob tem ogledamo mogočno lipo, ki krasi prostor. Nadaljujemo po ravnem terenu, levo mimo Velike Špičke, sledimo markacijam in po približno desetih minutah hoje prispemo do Stolpa ljubezni. (*Opis poti je povzet po opisu na spletni strani PD Žusem.*)

Fotografiji 4, 5: Utrinek iz poti

(vir: <https://picasaweb.google.com/11430170428928225597/Zusem>; <https://picasaweb.google.com/OtvoritevPotiInPrviTradicionalniPohodNaZusem>)

7.3. STOLP LJUBEZNI

Stolp ljubezni na Žusmu stoji na severovzhodnem vrhu Velike Špičke, ki je s 669 metri najvišja točka Žusma.

Stolp je zgrajen iz macesnovega lesa in je visok 25,9 metra. S to višino velja za najvišji leseni stolp v Sloveniji. Do vrha stolpa vodi 116 stopnic, vmes je 22 podestov in ima dve razgledni ploščadi. Na vrhu stolpa so namestili zvon želja, ki je seveda namenjen vsem obiskovalcev, ne samo zaljubljenim.

Stolp so poimenovali »Stolp ljubezni«, ker na hribu Žusem stoji cerkev, posvečena sv. Valentinu, ki je zavetnik zaljubljenecv. Ljubezenski sloves hriba pa so povečale še številne zgodbe in legende iz časa žusemskih grofov.

S stolpa je osupljiv razgled, saj vidimo Hrvaško, Madžarsko, Avstrijo in tudi Triglav se pokaže v daljavi. Ker je Stolp ljubezni še zelo sveža turistična zanimivost, smo več o njem povprašali Simona Mansuttija, predsednika PD Žusem, ki je z veseljem odgovoril na nekaj naših vprašanj. V nadaljevanju je zapisan intervju.

Intervju s Simonom Mansuttijem

1. Zakaj ste se odločili zgraditi stolp?

Stolp smo se odločili zgraditi zato, da popestrimo turistično ponudbo na Žusmu.

2. Koliko časa je trajala gradnja?

Gradnja je trajala od junija do decembra. Več let smo zbirali finančna sredstva.

3. Ste imeli kakšne težave med gradnjo?

Velik zalogaj je predstavljal transport materiala na Žusem. Imeli smo tudi finančne probleme.

4. Ste zadovoljni s stolpom?

S stolpom smo zelo zadovoljni, saj njegovo ime in naraven izgled privabljata obiskovalce na Žusem.

5. Bi kaj spremenili?

Ne.

6. Imate veliko obiskovalcev?

Samo v letošnjem letu je po naših podatkih Žusem obiskalo več kot 10.000 obiskovalcev.

7. Koliko delavcev je gradilo stolp?

Manjše delovne skupine 5-10 ljudi, ob podpori članov Planinskega društva Žusem.

8. Katere stroje ste uporabljali?

Uporabljali smo dvigalo, traktorje, bagre, tovornjake, žage, CNC stroje.

9. Čemu je namenjen zvonček na vrhu stolpa?

Zvonček je namenjen temu, da si lahko vsak obiskovalec kaj lepega zaželi in se mu želja potem uresniči.

10. Kaj načrtujete v prihodnosti?

Radi bi izboljšali gostinsko ponudbo pri Stolpu, zato nameravamo zgraditi planinski dom.

Fotografiji 6, 7: Stolp ljubezni na vrhu Žusma

7.4. GRAJSKA UČNA POT ŽUSEM

Grajska učna pot Žusem je krožna, tematsko urejena pot, ki obiskovalce popelje na hribčke okoli Dobrine. Dolga je 9 kilometrov, prehodimo jo v okoli treh urah. Njena posebnost so doživljajska igrišča, ki delujejo po načelu "vidim-vem", "naredim-razumem" in so namenjena v prvi vrsti mladim, ki si v okviru naravoslovnih dni pridobivajo znanja skozi zabavo, zanimiva pa so tudi za pohodnike, rekreativce in ljubitelje narave. Na poti srečamo štiri doživljajske točke: Srečanje z žarkom in kapljico, Nad grajskim rovom, Dogodivščine grofične Ane in Zvoki narave.

Pot je možno začeti na treh izhodiščih, uradno izhodišče pa je v dolini ob Dobrinskem potoku. Od tam se najprej vzpnemo na manjši grič Molovice in nadaljujemo do Drenovc. Nato se ponovno spustimo do Dobrinskega potoka in Žamerka, sledi vzpon na Žusem. Pot nas najprej vodi po cesti, nato po starodavni grajski poti. Z vrha Žusma se ponovno spustimo proti Dobrini. Ob poti so urejena počivališča in razgledišča, označene so tudi zanimivosti in naravne vrednote.

Naš program predvideva, da bomo del poti prehodili po Grajski učni poti in se ob tem ustavili na dve točkah, ki jih ta ponuja. V zloženki Grajska učna pot Žusem, točki, ki ju bomo obiskali, opišejo takole:

ZVOKI NARAVE

V gozdu je zaradi dogajanja in življenja živali najpestrejša ponudba naravnih zvokov. Naravni zvoki so prijetno doživetje. Nekateri zvoki hitro vsi zaznamo: šelestenje, žuborenje, bučanje, pokanje, šumenje. To so zvoki vetra, vode in rastlin. Hitro opazimo tudi izrazite in

glasne zvoke, ki jih oddajajo večje živali: kukanje kukavice, hukanje sove ali čuka, krakanje vrane ali krokarja, renčanje, tuljenje in lajanje zveri, rukanje jelena in tako dalje.

Tudi mnogo manjših živali se oglašajo, vendar jih pogosto preslišimo. Najbrž zato, ker so njihovi zvoki manj izraziti, pretih. Ti zvoki so izrazitejši ponoči: pihanje ježa, žaganje kobilic, bzikanje komarjev, čirikanje čričkov, žužljanje, brenčanje žuželk in podobno.

Se hočeš podati na glasbeno avanturo? Vstopi in skrata ti bosta predstavila zgodbo o Cikadi, ki je dobila prav poseben glas.

DOGODIVŠČINE GROFIČNE ANE

Grad Žusem (Süsenheim) se prvič omenja pred približno 800 leti. Ostanki gradu so vidni še danes. Grad je med drugimi pripadal tudi Celjskim grofom. V času kmečkih uporov so ga razdejali kmetje, kar je bilo zapisano tudi za starim oltarjem v cerkvi sv. Jakoba na Žusmu. Dokončno pa je začel propadati konec 19. stoletja, da se je lastnik izognil plačilu davka.

V ljudskem izročilu se je ohranilo veliko zgodb iz življenja tod okoli in o gradu, ki jih je Daniel Artiček zbral v knjigi Legende Grofije Žusemske. Ena izmed njih govori o grofični Ani. Njeno zgodbo sta priredila Alenka in Gregor Kalan. Dogodivščino smo vpeli v doživljajsko igrišče grajskih razvalin. Skozi ohranjeno okno bo vaš pogled segel do čisto pravih razvalin gradu Žusem.

Sledite navodilom na vhodu; to vas bo pripeljalo do pravega zaklada!

Fotografija 8: Točka »Zvoki narave« na Grajski učni poti
(vir: <http://kozjansko.info/2013/12/zusem-bogatejsi-za-grajsko-ucno-pot/>)

7.5. JADRALNO PADALSTVO

"Vemo, zakaj ptiči pojejo"

V času priprave raziskovalne naloge smo k sodelovanju in k spodbujanju zelenega turizma povabili tudi našega domačina, **Damjana Čretnika**, enega najboljših jadralskih padalcev v Sloveniji. Obiskal nas je v šoli in nam predstavil jadrarno padalstvo.

Jadrarno padalstvo je športno letenje z jadralskimi padali. Poznamo ga kot rekreacijski in tekmovalni šport. Jadrarno padalo je letalna naprava, s katero vzletimo s hriba, lahko pa nas dvignejo tudi z vitlo, ki je priklopljena na vozilo. V krajih, kjer imajo veliko ravninskih delov, so izumili motorno jadrarno padalstvo, pri katerem piloti vzletajo s pomočjo motorja. Jadrarni pilot sedi v sedežu, ki je pritrjen na krilo z vrvicami.

Intervju z Damjanom Čretnikom

Kdaj in kako se je v vas rodila želja po tem, da bi leteli?

Moj prijatelj se je ukvarjal s tem in tako sem si tudi sam želel, da bi to počel. Moji začetki segajo v leto 1990. Želel sem leteti z zmajem, avionom ... Pilot bom! A čez čas me je bolj prevzelo jadrarno padalstvo in pri tem še vedno neznansko uživam. Pot do tega pa je bila dolga. Začelo se je boleče, saj sem pristal na kakšno bukev, brezo ...

Katera disciplina v jadrarnem padalstvu vam je najbolj všeč, oz. v njej najbolj uživate?

Najbolj uživam v preletih, tako imenovani crosscountry, kjer si sam določiš, kam boš letel. Lotil sem se tudi natančnosti pristajanja, saj vedno ne moreš jadrati, da izkoristiš čas. Pridružil sem se reprezentanci v disciplini natančnega pristajanja, zdaj pa hodimo po svetu na svetovna in evropska prvenstva, kjer poskušamo doseči čim boljše rezultate. Smo zelo zelo uspešni. Naj pripomnim, da smo Slovenci velesila, kar se tiče jadrarnega padalstva. Kar se tiče natančnega pristajanja, pa sodimo med tri najboljše reprezentance na svetu. Prav tako smo visoko tudi pri preletih.

Ali ste društvo jadralskih padalcev Lintvar ustanovili le v namene lažje organizacije ali tudi za izobraževanje novih članov?

Naša želja je bila, da mlade pilote iz cele Slovenije, ki so prepuščeni klubom, ki ne delujejo tekmovalno dobro, povabimo v naš klub, kjer jim bomo pri tekmovanjih poskušali pomagati tudi finančno. Tako je društvo raslo do te mere, da smo s petindevetdesetimi člani sedaj največji klub v celotni Sloveniji. Glede na to, da ne izhajamo iz padalsko ugodnega konca, je to zelo zanimivo. Veliko vzletamo tudi v Prekmurju, kjer s pomočjo vitle lahko poletimo celo 1000 m visoko. Moto društva je »Vemo, zakaj ptiči pojejo«.

Kolikšna je teža padala in kolikšno težo zdrži?

Vsa oprema ima okoli 20 kg. Padalo zdrži okoli 1800 kg.

Je padalstvo v Sloveniji dosegljiv šport?

Da, saj se je v teh letih v Sloveniji precej povečala ponudba opreme.

Ste na katerega od svojih poletov še posebej ponosni?

Iz tekmovanj sem najbolj ponosen na polet, ki sam ga izvedel z Lisce nad Sevnico. Bil je lep sončen spomladanski dan in rekel sem si: »Dan je idealen za rekord.« Veliko je odvisno od vremena in vetra. Letel sem mimo Laškega, po desni strani Šentjurja, proti Vojniku, levo mimo Žalca, potem na Golte, čez Raduho, malo sem sekal Avstrijo – če tega ne bi naredil, bi bil to najdaljši prelet znotraj Republike Slovenije – nato pa pristal v Žirovnici. Tako sem preletel kar 180 km.

Kot jadrarni padalec dobro veste, zakaj ptiči pojejo. V predavanju ste omenili, da si večina ljudi želi leteti. Zahvaljujemo se, da ste nas obiskali, predstavili jadrarno padalstvo, da ste pripravljeni sodelovati pri realizaciji našega turističnega programa in s tem bogatiti turistično ponudbo naših krajev.

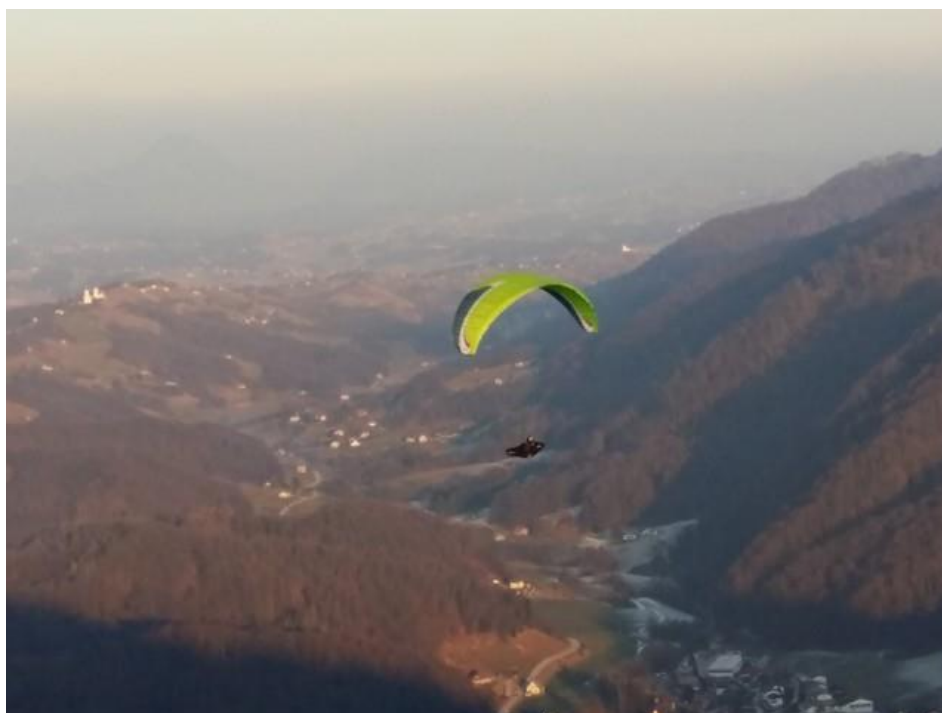
Hvala tudi vam za povabilo. Bilo mi je v veselje.

Fotografija 9: Skok z jadrlnim padalom z Žusma

Fotografija 10: Pogled jadrlnega padalca na Stolp ljubezni

Fotografija 11: Jadrlni padalec, v ozadju pogled na Žusem

7.6. KUKAVIČEVKE

Kukavičevke so vrsta orhidej, ki so razdeljene še na več rodov. Pri nas najbolj zastopan je rod močvirnic. V Sloveniji uspeva 79 vrst orhidej.

Rastejo povsod po Sloveniji. Najpogosteje jih najdemo na suhih, negnojnih travnikih, močvirjih in barjih, gozdnih jasah, svetlih gozdovih in alpskih tratah.

Prve kukavičevke začnejo cveteti že marca, in sicer je to *osjeliko mačje uho*. Nato jih lahko občudujemo vso pomlad in poletje do septembra ali celo oktobra, ko odcveti še zadnja vrsta – *zavita škrbica*.

Cvet kukavičevk je sestavljen iz šestih cvetnih listov, ki so razvrščeni v dveh vretencih: zunanem vretencu treh listov in notranjem vretencu treh listov, od katerih največjemu srednjemu listu pravimo medena ustna. Medena ustna je navadno podaljšana v ostrogo, v katerih se nahajajo žleze. Listi so navadno mesnati in malce odebeljeni.

Kukavičevke so v tesni povezavi z hifami gliv, te orhideje oskrbujejo z vodo in hranilnimi rudninskimi snovmi, v zameno pa gliva črpa iz orhideje organske hranilne snovi. Obe, orhideja in gliva, imata pri tem korist, tak odnos imenujemo simbioza.

Zelo zapleten razvoj, velika občutljivost na gnojila in povezanost z določenimi vrstami gliv povzročajo, da so kukavičevke zelo ogrožena družina rastlin v Sloveniji. Od leta 2004 so pri nas vse kukavičevke zavarovane. Od leta 2014 pa so vse uvrščene tudi na rdeči seznam ogroženosti.

Fotografije 12, 13, 14, 15, 16: Travnik s kukavičevkami in posamezne vrste kukavičevk

7.7. GRAD ŽUSEM

Razvaline gradu Žusem (nemško Sussenheim) stojijo na kopastem pomolu nad naseljem Dobrina pri Žusmu in še danes pričajo o njegovi mogočnosti. V 12. stoletju so grad dali pozidati krški škofje, lastniki tega območja. Grad je bil zgrajen zaradi obrambe pred Madžari, podobno kot niz drugih gradov na območju Posotelja. Grad, ki je bil središče žusemskega gospostva, so kot krški fevd upravljali ministeriali. Več stoletij, vse do konca 15. stoletja, so to bili vitezi Žusemski, ki so upravljali grad tudi v času, ko so lastništvo

prevzeli grofje Celjski in po njihovem izumrtju Habsburžani, deželni knezi. Po letu 1624 je grad prehajal v lastništvo različnih nemških plemiških rodbin.

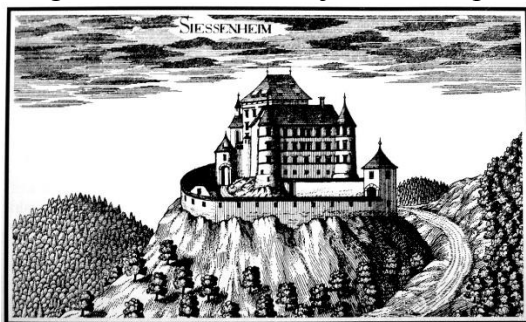
Življenje podložnikov tudi v naših krajih ni bilo lahko. Njihove podložniške obveznosti so urejali urbarji. Čeprav so včasih njihove obveznosti omilili zaradi vojn in turških vpadov, so bile zanje prehude. Leta 1635, v drugem slovenskem kmečkem uporu, so grad uporniki oplenili. Po kmečki oplenitvi gradu je ostal natančen spisek oplenjenega premoženja in celo storilcev, ki so morali po zatrtju upora vso škodo povrniti. Grad je ob koncu 17. stoletja tudi pogorel.

Med zadnji lastniki gradu so bili glažutarski podjetniki Fiegelmülleji, ki so imeli glažuto v bližnjem kraju Loka pri Žusmu. Zaradi davčnih razlogov so leta 1871 grad razkrili, deloma porušili in ga tako prepustili propadanju.

Nekdaj mogočen grad je danes le še razvalina. V svoji zgodovini je bil deležen velikih prezidav in dozidav. Prvotna grajska zasnova je obsegala z obzidanim dvoriščem obdan mogočen romanski stolp, ki se mu je v poznogotski dobi pridružil še palacij in prizidan stolp z gotsko kapelo na vzhodu. Palacijo so v renesančni dobi prizidali okrogla vogalna stolpa, zasnovo pa zavarovali z obzidjem in zunanjim ter notranjim vhodnim stolpičem. V grajskih razvalinah so vidni tako ostanki prvotnega romanskega gradu kot poznejših gotskih in renesančnih poslopij. Izstopajo razvaljeno trinadstropno gosposko stanovanje z velikimi okni v kamnitih okvirih in nanj prislonjena mogočna okrogla obrambna stolpa, v katerih so še ohranjene renesančne ključaste strelnice.

Po ohranjenih sledovih in starih upodobitvah sodeč se zdi, da je imel prvotni grad podobo mogočne utrjene stolpaste hiše. Na Vischerjevi upodobitvi je pod strešnim vencem še ohranjen zunanji lesen obrambni hodnik. Do gradu je držala obzidana pot, zavarovana z zunanjim in notranjim vhodnim stolpičem.

Ob gradu sta stala še konjski hlev in pristava, pod njim pa je bil ribnik .

Fotografija 17: Grad Žusem, Vischerjev bakrorez, ok. 1861

V pripovedih tod živečih ljudi se je iz roda v rod ohranilo, da so bili nekateri grajski zelo brezsrčni. O njihovi brezsrčnosti naj bi pričale celo številne kosti, ki so jih menda našli pod ruševinami. Graščaki naj bi ljudi celo zazidavali, ženske zapirali in zlorabljali, da so v ječi umirale, in celo otroke naj bi metali na dno globokega stolpa. Legende o gradu Žusem in njihovih graščakih je zbral in zapisal Daniel Artiček v knjigi *Legende grofije žusemske*. Med legendami je ljudem zelo blizu legenda o grofici Ani, ki so jo ugrabili razbojniki.

Zanimiva je tudi razlaga poimenovanja gradu Sussenheim, ki v prevodu pomeni Sladki dom. Zamisel za poimenovanje je verjetno dalo prav cvetoče vinogradništvo v okolici gradu. Simbolni znak vinske trte, obložene z dvema bogatima grozdoma, srečamo tudi na grbu in pečatu gospodov Žusemskih.

Fotografija 18: Pogled na razvaline gradu Žusem

7.8. TURISTIČNA KMETIJA ŽUREJ

Kmetija Žurej je desetletja nosila ime Ječovo, ki izvira iz grajske ječe. Legenda namreč pravi, da je potekal podzemni rov iz Žusemskega gradu do kmetije, kjer so bile ječe.

Kmetija je bila nekoč pristava gradu Žusem. Tu je imela graščina velike hleve z živino, pristava je imela svoj mlin in ječo.

Nekaj let nazaj so se na kmetiji Žurej odločili za ekološko kmetovanje. Na kmetiji pridelujejo ekološko govedino, obiskovalcem ponujajo tudi sezonsko pridelana ekološka živila. Obiskovalcem kmetijo tudi razkažejo – predstavijo jim sončno elektrarno, nasad ekoloških jagod in malin ter cikasto govedo in slovensko hladnokrvno pasmo konj.

Poskrbijo tudi za kulinarčne užitke, saj ponujajo pristno domačo hrano in domače vino. Sprejmejo lahko do 60 oseb.

Če si zaželite, vas gospodar zapelje z zapravljivčkom do Slivniškega jezera.

(Povzeto po spletni strani <http://www.zurej.si>)

Fotografija 19: Turistična kmetija Žurej (vir: <http://www.zurej.si>)

Fotografija 20: Gospodarsko poslopje, namenjeno turistični dejavnosti (vir: <http://www.zurej.si>)

8. ZAKLJUČEK

Na naši šoli smo generacija učencev in mentoric, ki z veseljem sodelujemo pri razvijanju turističnih programov, ker vidimo v razvoju turizma priložnost za razvoj naših krajev in možnosti zaposlitve. Zavedamo se, da je potrebno tudi pri turizmu paziti na to, da ne bomo delali naravnemu okolju škode, zato nam je bila letošnja tema o zelenem turizmu zelo blizu, čeprav na samem začetku nismo prav dobro vedeli, kaj zajema. Učenci smo ponosni na svoje ideje in hvaležni za priložnost, da lahko le-te preko vašega projekta predstavimo tudi širši javnosti na turistični tržnici.

Upamo, da bodo naši turistični programi dobili podporo s strani pristojnih, odgovornih in zainteresiranih za razvoj turistične ponudbe v naši občini in da bodo kdaj tudi v resnici zaživel kot stalni programi turistične ponudbe naših krajev. Nekaj korakov v tej smeri smo že naredili, saj smo se povezali s PD Žusem in Društvom jadralskih padalcev Lintvar, ki so zainteresirani za razvoj turizma na Žusmu.

V nalogi nismo želeli izpostavljati negativnih posegov človeka v okolje (preobsežnih kamnolomov in predvsem prevelikega izčrpavanja vodnih zajetij), ran, ki se vidijo daleč naokoli, ran, ki so že skoraj prevelike, da bi jih lahko povsem zakrpali. Upamo, da še ni prepozno in da bomo v izčrpavanju naravnih bogastev postali bolj zmerni.

Želimo si, da bomo s svojim enodnevnim programom prepričali vse starostne skupine, da se ga udeležijo in da z nami doživijo zeleno ter spoznajo, zakaj mi že vemo, zakaj ptice (še?) pojejo.

Našo nalogo, ki predstavlja eno od možnosti razvoja zelenega turizma na našem območju, smo poimenovali VEMO, ZAKAJ PTICE POJEJO. Idejo za poimenovanje smo dobili pri jadralskem padalcu Damjanu Čretniku. Naslov hkrati izraža občutke in spoznanja, ki jih lahko dobimo, ko si delimo nebo s pticami. Hkrati pa vabi tudi bolj »prizemljene« turiste vseh starosti, da to spoznajo in začutijo na tleh ob gibanju v zelenem okolju in spoznavanju vsega tistega, s čimer nas je obdarovala narava in kar so zgradili pridni ljudje daleč v preteklosti ali pred kratkim s skupnimi močmi.

9. SEZNAM VIROV IN LITERATURE

1. JAKIČ, Ivan: Vsi slovenski gradovi. Leksikon slovenske grajske zapuščine. Ljubljana : DZS, 1997, str. 392-393.
2. JAKIČ, Ivan: Sto gradov na Slovenskem. Ljubljana : Prešernova družba, 2001, str.
3. Krajevni leksikon Slovenije, DZS, 1995
4. ROŠKER, Janez: Zadnji žusemski graščaki, kozjanski steklarji, trgovci in loški učitelji. Leskovec pri Krškem : samozaložba, 2009, str. 11-27.
5. Selič L.: Slivnica od Habsburške krone do rdeče zvezde, Celje, 2012
6. Slovenija – turistični vodnik, MK, 2006
7. STOPAR, Ivan: Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji. Med Kozjanskim in porečjem Save 5. Ljubljana : Viharnik, 1993, str. 139-144.

8. Internetne strani:

- <https://picasaweb.google.com/114301704289282255597/ZusemPozimi>
- <http://www.helios.si/slo/druzbeno-odgovornost/heliosov-sklad-za-ohranjanje-cistih-slovenskih-voda-test/heliosov-sklad-za-ohranjanje-cistih-slovenskih-voda/vodnjaki/3587>
- <https://picasaweb.google.com/114301704289282255597/Zusem;>
- <https://picasaweb.google.com/OtvoritevPotiInPrviTradicionalniPohodNaZusem>
- <http://kozjansko.info/2013/12/zusem-bogatejsi-za-grajsko-ucno-pot/>
- <http://www.zurej.si>
- <http://www.rtv slo.si/tureavanture/novice/edina-prava-pot-razvoja-je-zeleni-turizem/292340>
- http://www.slovenia.info/?ps_eko_turizem=0&lng=1
- <http://www.rusevec.com/trajnostni-zeleni-turizem.html>
- <http://www.gradovi.net/>

9. Lastna zbirka podatkov

10. Fotografije so posneli:

- Damjan Čretnik,
- Vid Palčnik,
- Kaja Tovornik.

Priloga 1**ANKETNI VPRAŠALNIK**

Spoštovani.

Smo učenci OŠ Slivnica pri Celju in za potrebe naše raziskovalne naloge izvajamo anketo, s katero bi želeli ugotoviti, koliko ljudje poznajo zeleni turizem in kaj menijo o njem ter o turistični ponudbi naše bližnje okolice

Prosimo vas, da nam pomagate pri zbiranju podatkov in odgovorite na spodnja vprašanja.

Starost: _____

Spol: M Ž (obkroži)

1. Kako ste zadovoljni s turistično ponudbo v Gorici pri Slivnici in njeni okolici?

- a) Popolnoma sem zadovoljen/na.
- b) Zadovoljen/na sem.
- c) Nisem zadovoljen/na.
- č) Turistične ponudbe sploh ni.

2. Na katerih potencialih bi morali graditi turistično ponudbo v našem okolju? Izmed navedenih izberite dva odgovora.

- a) Kulturna dediščina
- b) Sveta Helena
- c) Hrib Žusem
- č) Slivniško jezero
- d) Pohodniška pot »S klopce na klopco«
- e) Stolp ljubezni

3. Ali ste že slišali za zeleni turizem?

- a) DA
- b) NE

4. Katere so po vašem mnenju prednosti zelenega turizma? Odgovore ocenite z oceno od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni najmanjšo prednost in 5 največjo prednost.

Prednost zelenega turizma	1	2	3	4	5
Veliko naravnega okolja					
Pestrost rastlinskih in živalskih vrst					
Lokalna kulinarika					
Pohodništvo					
Kolesarjenje					
Ohranjanje kulturne dediščine					

5. Ali bi preživeli dopust v naravi?

- a) DA
- b) NE

6. Kakšen vpliv bi, po vašem mnenju, imel razvoj zelenega turizma za ljudi na območju Slivniške pokrajine? Obkrožite en odgovor.

- a) Imel bi negativen vpliv.
- b) Prišlo bi več turistov.
- c) Območje bi postalo bolj prepoznavno.
- č) Ohranili bi naravno okolje.
- d) Turistični ponudniki bi imeli boljšo prihodnost.

7. Ali se strinjete s trditvijo: »Zeleni turizem prinaša koristi za razvoj turistične ponudbe na našem območju«?

- a) Popolnoma se strinjam.
- b) Strinjam se.
- c) Delno se strinjam.
- č) Ne strinjam se.
- d) Absolutno se ne strinjam.

8. Ali menite, da ima naše območje možnosti za razvoj zelenega turizma?

- a) DA
- b) NE

Zahvaljujemo se vam za vaše sodelovanje.